

ATATÜRK ve DEMOKRASİ II

Prof. Dr. Ergün Aybars

Batı uygarlığı (Rönesans-Hümanizm-Reform-Kapitalizm-Aydınlanma-İngiliz (1648 ve 1688), Amerikan (1776), Fransız (1789-1848) devrimleri-Sanayi Devrimi) temelleri üzerine kurulmuştur. Modernleşme, uluslaşma olgusunu taşıyan bu ulusların ortak bir uygarlığa mensup olmaları sonuçları itibarıyla aynı siyasal sistemleri getirmemiştir. İngiltere ve ABD’de demokrasi, Fransa’da cumhuriyet+demokrasi gelirken, geç ulusal devlet kuran İtalya (1681) ve Almanya’da (1870) totaliter rejimler kurulurken, Rusya çarlık baskı rejiminden, komünist rejime geçmiştir. 19. yüzyılda Avrupa’daki ulusal bağımsızlıkçı ulusların öncelikle sorunu demokrasi değil, bağımsızlığını kazanmak olmuştur. Yunan, Sırp, Rumen, Bulgar isyanları ve bağımsızlıkları bunun açık örnekleridir. 1918-1940 arası Avrupası’nda görünen tablo, totaliter rejimlerin yaygınlığıdır. Türkiye Cumhuriyeti, bu ortam içinde tercihini yapacaktır.

İngiliz ‘*Haklar Bildirisi*’ ile 1688 Devrimi’nin getirdiği İngiliz sisteminde demokrasinin halk egemenliğine ulaşması, sınıf ve cinsiyet farkı olmaksızın siyasi-hukuki eşitliğin sağlanabilmesi, kadınların oy hakkını kazanmalarının 1917 yılında gerçekleşmesi göz önüne alınırsa, oldukça yakın bir tarih olduğu görülür. ABD’nin kuruluşunu hazırlayan ve Jefferson’un kaleminden çıkan bildiride: “*Biz şu hakikatleri aşikâr telakki ederiz: Bütün insanlar eşit yaratılmışlardır, onları yaratan Allah kendilerine vazgeçilemez bazı haklar bağışlamıştır, bu haklar arasında hayat, hürriyet ve saadetini arama hakları yer alır; bu hakları korumak için insanlar arasında meşru iktidar hak ve yetkisini idare edilenin rızasından alan hükümetler kurulmuştur. Herhangi bir hükümet şekli bu biçim gayeleri tahrip eder bir maiyet alırsa onu değiştirmek veya kaldırma ve temelleri kendi emniyet ve saadetlerini sağlamaya en çok elverişli görünecek prensipler üzerine dayanan ve kudret ve yetkiyi aynı amaç ile teşkilatlandıran yeni bir hükümet kurmak o halkın hakkıdır.*” Halk idaresi felsefesini bu kadar açık ortaya koyan bu bildiri ve buna dayanarak hazırlanan Amerikan Anayasası ve ABD’nin kuruluşuna rağmen bu ülküye ulaşılması 150 yıldan çok sürecektir. “*Amerika’da yoksul-zengin, kadın-erkek, zenci-beyaz arasında birçok eşitsizlik vardı. Fakat bir cemiyetin yaşayışında bir ideali tamamiyle gerçekleştirememiş olması bu ideali değerden düşürmez, bir kere ilan olunan eşitlik inancı, Amerikan düşüncesinde bir maya gibi daima etkisini göstermiştir*” diyor Allan Nevins, çok önemli bir noktaya dikkati çekmektedir.

ABD’de “*Birleşik Devletler’in hiçbir organı, ne başkan ve ne de mahkemeler anayasanın vermediği bir hak ve yetkiyi kullanamazlar*” ve “*Biz harbi anayasaya göre teşkilatlanmış bir millet olarak yapıyoruz. Federal otoriteler, barışta olduğu gibi, harpte de yetkilerini yalnız anayasadan alırlar*” görüşüne rağmen 1917’de başkana gıda maddelerine el koyma, sınai tesisleri kontrol ve zaruri maddelerin fiyatlarını tespit etme yetkisi tanındı. II. Dünya Savaşı’nda ise olağanüstü tehlike boyutlarına göre başkana geniş yetki tanıma anlayışı daha da kuvvetlendi. Başkan Roosevelt başkomutanlık yetkilerini çok geniş bir biçimde uyguladı, Kongre kendisine olağanüstü yetkiler tanıdı. 1 Aralık 1941’de Kongre Başkan’a ‘*Harp Yetkileri Kanunu*’ ile sansür uygulama yetkisini tanıdı. Bunların da ötesinde batı kıyılarında yaşayan ABD vatandaşı, Japon asıllı yaklaşık 100 bin kişi güvenlik sebebiyle ‘*tecir ve tecrit*’ olundu.

Fransız Devrimi’nin ‘*Hürriyet, Eşitlik, Adalet*’ esasına dayanan bildirisine rağmen, devrim-karşı devrim süreci, cumhuriyet-krallık mücadelesi, Fransa’nın 1789-1870 arasında geçen 81 yıllık dönemin tarihini oluşturur. Demokrasinin Fransa, ABD ve İngiltere’ye bir günde gelmediği bu kadar açıkken Türkiye’de bunu hemen beklemek ne derece gerçekçidir? “*Demokrasi Alaaddin’in lambasından çıkmaz, bir gecede kurulmaz*” diyor Prof. Bernard Lewis ve Prof. Feroz Ahmad, Kemalizm’in Türkiye için demokrasi şartı olduğunu vurguluyorlar. Regis Debray “*Cumhuriyetçi misiniz, Demokrat mı?*” başlıklı yazısında “*Fransız İhtilali’nden çıkmış olan cumhuriyet kavramıyla Anglo-Sakson tarihin oluşturmuş olduğu biçiminde demokrasi kavramını birbirine karıştırmamanın fiyatını, hepimiz bugün inkar edilmez bir zihinsel karışıklıkla ödüyoruz. Bu kavramları eşanlamlı zannediyor ve birini diğeri yerine kullanıyoruz. Mesela başındaki örtüyü vestiyere bırakmadığı sürece*

genç bir Müslüman kıza ders salonuna girişi yasaklamayı ele alalım. Cumhuriyetçi 'İyi bir davranış' diyerek bunu alkışlayacak, buna karşılık 'Hayır, kötü bir davranış' diyerek demokrat bundan incinecektir. Biri buna 'Laiklik' diyecek, diğeri 'Hoşgörüsüzlük' diyecektir. Bunlar kelime kavgası mıdır? Hayır, ilkeler üzerinde bir anlaşmazlık" diyen yazar, demokratça davranmaksızın cumhuriyetçi olunabileceği (Fransa) gibi, anayasalı monarşiklerin (Belçika vb) cumhuriyetçiliğin tarihi bir boyut olduğunu ve demokrasinin zamanla cumhuriyetle bütünleştiğini anlatmaktadır. Cumhuriyetçinin vatandaş yaratma, devlet ülke bütünlüğü sorumluluğu müşterek eğitim merkezi ve üniter yönetimci olmasına karşılık, 'çoğulcu kültür içinde gelişen demokratik ve sosyal bir cumhuriyet' olma özelliğinin önemini vurgular ve cumhuriyetçiliğin Fransa için bir yaşayış gereği olduğunu savunur. Bu açıdan

Türkiye için de 'Cumhuriyet', modernleşmenin ve uluslaşmanın hem siyasal güvencesi, hem de vatandaşı eğiterek, demokrasiyi hazırlayan bir okuldur. Türkiye'de 'cumhuriyet' demokrasi karşıtı ve dışında bir rejim değil, demokrasiyi hazırlayan bir geçiş sürecidir. Maurice Duverger "... Türk tek partisinin yapısında totaliter bir taraf yoktu. Bu yapı ne hücrelere, ne milise, ne de gerçek anlamda ocaklara dayanıyordu. Parti kütlelere siyasi eğitim yer vermek amacıyla birçok açık toplantılar, halk meclisleri ve kongreler düzenlenmişti. Üyelik herkese açıktı. İhraç ve temizlik mekanizması mevcut değildi. Üniformalar, geçit resimleri ve sert bir disiplin yoktu. Gerçekte parti içi demokrasi de oldukça ileri görünmekteydi."

... "Faşist rejimlerde her gün rastlanan otorite savunucusunun yerini, Kemalist Türkiye'de demokrasi savunucusu almıştır. Türk tek parti sistemi hiçbir zaman bir tek parti doktrinine dayanmamış, tekele resmi bir nitelik vermemiş, liberal demokrasiyi ortadan kaldırma arzusuyla meşrulaştırmaya çalışmamıştır" diyerek, sistemin amacını vurgulamaktadır. 'Fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür' kuşaklar yetiştirme ilhamını Tefvik Fikret'ten alan Atatürk'ün 'Türk demokrasisinin' Fransız Devrimi'nin açtığı yolu izleyerek, kendi özgün şartları ile dünyanın değişen şartlarına göre kurulmakta olduğunu vurgulayan açıklaması yukarıdaki görüşleri tamamlamaktadır. Atatürk, 1931 yılında yazdığı "Medeni Bilgiler" kitabında demokrasi, hürriyet, insan hakları, vatandaşlık, devlet, ulus kavramlarını işlemektedir. Bu kitap 1930-1940 arası ortaöğretim ders kitabı olarak okutulmuştur. Halkevleri'nin Köy Enstitüleri'nin kuruluşundaki amaçlar da bunu hazırlamaya dönük olmuştur. Ancak devletin kuruluş aşamasında, olağanüstü tehlikeler karşısında Atatürk için zorunlu olan, öncelikle cumhuriyet ve sonra demokrasidir.

Türk devrimi özgürlük için, bağımsızlık için yapılmıştır. Sosyal-ekonomik ve demokratik kültürel taban cumhuriyetle sağlanacaktı. Atatürk'ün "Çağdaş uygarlık düzeyine ulaşmak" olarak özetlenebilecek temel hedefinin içinde, Batılı anlamda modern, milli, güçlü ve demokratik bir devlet kurma özlemi de dahildir. Anti-demokratik akımların dünyada en güçlü oldukları 1930'larda bile Türkiye'de hiçbir zaman otoriteciliğin övgüsü yapılmamış, sürekli bir otoriter rejimin özlemi duyulmamıştır. "Tek-parti rejimi, bir ideal olarak değil, devrimleri gerçekleştirme ve yerleştirme ihtiyacının ortaya çıkardığı geçici bir zorunluluk olarak algılanmıştır" diyen Prof. Ergun Özbudun da yukarıdaki görüşlerimizi desteklemektedir. 20 Nisan 1931 tarihinde Atatürk, seçim için yayımladığı iki bildiride, milletvekillerinde aranan vasıfların 'laik, cumhuriyetçi, milliyetçi ve samimi' olduğunu vurgularken, 'Yurtta Sulh, Cihanda Sulh' için çalışıldığını da özellikle belirtir. Görülüyor ki bu özelliği ile Fransa'nın ulusal-laik-cumhuriyetçi özelliğine benzeyen Türk devriminin, düşünce, sistem ve yöntem (ihtilal mahkemeleri) bakımından kaynağı Fransız Devrimi'dir. 1958'de De Gaulle'ün fransa'da iktidara gelişi bir askeri ayaklanma ile olmuştu. 1970'li yıllara kadar da Fransa'da askeri müdahale tartışmaları yapılıyordu.

Almanya ve İtalya, Rönesans, Reform, Kapitalizm, Aydınlanma, Sanayi Devrimi ile uluslaşma, modernleşme gelişmesini tamamlamış olmalarına rağmen, demokrasiye II. Dünya Savaşı'nda yenildikten sonra ABD-İngiltere yönetimi altında geçtiler. Japonya, ABD'ye kayıtsız şartsız teslim olduktan sonra demokrasiye geçti. Doğu Almanya ve Doğu Avrupa ise Sovyet işgali ile komünist rejime geçtiler. Görülüyor ki Sanayi Devrimi bir yandan komünizmi bir ideoloji olarak hazırlarken, aynı yıllarda (1848, 1854) ırkçılığa dayanan ideolojiler de oluşuyordu. I. Dünya Savaşı sonrası bu ideolojiler, komünist ve

faşist rejimler olarak Avrupa'nın büyük bölümüne yayıldı. Bu ülkelerin çoğu, başta Almanya, İtalya, Japonya kendi iç dinamikleriyle demokrasiye geçmediler.

Türkiye kendisinin sömürge olmasına, on yıl savaş (Balkan, I. Dünya savaşları ve Milli Mücadele 1912-1922) sebebiyle, harap bir ülke, hastalıklar, sosyal çöküntü, ümmet düzeyinde bir toplum, Ortaçağ kurumları ve gelenekleri ile yaşayan, Sanayi Devrimi'ni ve Rönesansı yaşamamış bir toplum olmasına rağmen demokrasiye, çok partili sisteme kendi iç dinamikleriyle geçebildiyse, bunun sebebini, özgün koşullarını iyi değerlendirmek gerekir.

19. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun temel sorunu varlığını koruyabilmek idi. Bir yandan Rusya, Avusturya, İngiltere, Fransa, İtalya tarafından toprakları yağmalanıyor (Rusya, Kafkasya Balkanlar'ı; Avusturya Balkanlar'ı, İngiltere; Mısır, Kıbrıs, Fransa, Cezayir, Tunus, İtalya, Trablus'u ele geçirdiler), diğer yandan Balkanlar'da Hristiyan azınlık ulusalcılıkla ayaklanarak bağımsız devletler kuruyorlardı (Yunan, Sırp, Bulgar, Rumen, Karadağ). Kapitülasyonlar, iki büyük savaşın mali yükü (Kırım Savaşı ve 1877-78 Osmanlı-Rus Savaşı), ekonomik ve mali tutsaklıkla (Düyun-u Umumiye 1881) sonuçlandı.

Bu korkunç tablo içinde çözüm arayan ıslahatçı hareketler, modernleşmeyi reçete olarak belirlediler. Modernleşmeci olan hareket, Tanzimat'ın yetiştirdiği Osmanlı aydınları, modernleşmenin sağlanması için sultan-halifenin iktidarının sınırlandırılması ve egemenlik alanına halkın katılması tezini savundular. I. Meşrutiyet (Kanun-u Esasi ve Meclisi Mebusan) bunun sonucunda oluştu. 1877-78 Osmanlı Rus Savaşı'nın getirdiği büyük yıkım, İstibdad'ı hazırladı. Abdülhamit, imparatorluğun kurtuluşunu İslamcı reçetede aradı. 1908 II. Meşrutiyet ile bu sayfa kapandı. İttihatçılar Osmancılık, Türkçülük, İslamcılık, Batıcılık arasında bocaladılar, sentez yapmaya çalıştılar. Türkçülüğe, ekonomik milliyetçilik ve Turancılıkla yöneldiler. 1918'de bu sayfa da kapandı.

Mustafa Kemal 1919-1922 arasında emperyalizme karşı silahlı bağımsızlık savaşını, egemenliğin ulusa ait olduğu ilkesiyle halk-ulus tabanında örgütlerken, karşısında emperyalizmle işbirliği yapan padişah-halifeyi buldu. Padişah-halife dinsel otoritesinin gücü olan 'Fetva' ile geleneksel otoritesinin gücü olan 'Ferman'ı milliyetçi, anti emperyalist ve anti-monarşik, milli hakimiyetçi TBMM'ye karşı kullandı. Sonuçta emperyalizm ile padişah-halife birlikte yenildiler. 1922 ekim ayı sonunda Türkiye'nin önünde esas sorun "*Osmanlı sistemi sürececek mi yoksa yeni bir sistem kurulmalı mıydı?*" noktasında düğümleniyordu.

Islahatçılar gibi düşünmeyen Atatürk, sorunun sistemi kökten değiştirmekte olduğunu görüyordu. Çağdaşlaşmanın yönetim devrimdi. Teokratik yapının yerine laik bir yapı, ümmet yerine ulus, kul yerine vatandaş bu değişimin esasını oluşturuyordu. Saltanat-hilafetin kaldırılışı, cumhuriyetin ilanı, laik hukuk, laik devlet, çağdaş harfler ve entegre olunacak değişim 1922-1928 arasının canlılığını gösterir. Musul sorunu, dış borçlar, mübadele, Türkiye'nin 1925-26 arasında İngiltere-İtalya-Yunanistan ile savaşa girmesi tehlikesi, ekonominin temelinin atılması ve millileşme, demiryolu yatırımları, salgın hastalıklarla ve eşkiya ile mücadele meseleleri vb. hep aynı yılların sorunları idi. 1923-24 ders yılında Darülfünun'da öğrenci sayısı 2 bin 100 (200'ü kız), kişi başına düşen ulusal geliri 70 dolar olan Türkiye'nin karşı devrimi Şeyh Sait isyanı ile de ekonomik, mali durumu çok sarsıldı. 1925 yılı bütçesi 75 (yetmiş beş) milyon lira ile bağlanmıştı. Şeyh Sait isyanının bastırılması için 25 (yirmi beş) milyon lira harcandı. Bu ortam içinde kurulmuş ve kapatılmış bulunan Terakkiperver Fırka olayı da çok partililiğin zamanlama hatasından dolayı uygulandığını gösterir. 1930 Serbest Cumhuriyet Fırkası olayının da benzer ortamı vardır. Ama 1950'de Türkiye'de iktidar olağan bir seçimle el değiştirebildiyse, anayasa değişikliğine gerek kalmadan bu başarıldıysa, hiç kuşkusuz 1923 felsefesinin etkinliğindendir.

Türk Bağımsızlık Savaşı İngiltere, Fransa ve onların güdümünde bulunan Yunanistan'a karşı yapılmıştı. Atatürk bu olayı emperyalizme karşı bir savaş olarak tanımlıyordu. Savaşığı ülkeler Lozan'da bağımsız Türk Devleti'nin kabul ettirdiği devletler İngiltere ve

Fransa başta olmak üzere Batı Avrupa'nın demokratik ülkeleriydiler. Atatürk, Türkiye Cumhuriyeti'ni kurduktan sonra ülkeyi ve ulusu çağdaş uygarlık düzeyine çıkarmak mücadelesini başlattığı zaman kastettiği çağdaş uygarlık demokratik olan bu ülkeler, onların dünya görüşü idi.

Atatürkçü dünya görüşü olarak da tanımlanan Türk Devrimi'nin ilkeleri çağdaş uygarlık sentezinden alınıyordu. Bu bakımdan çağdaş uygarlık Atatürk'e göre ne bir Hristiyanlık uygarlığını ne Rönesans ve Reform, ne Antik Çağ, ne de Kapitalizm'dir. Batı denilen bu uygarlık bütün bunların bir sentezidir. Temelinde akıl ve ilim olan bu sentezin bütününe özümsemesi ve Türkiye'ye yeni bir dünya görüşü olarak getirilmesi Türk Devrimi'nin ifadesi olmaktadır. Bu bakımdan Türk Devrimi Türkiye Cumhuriyeti'nin çağdaş uygarlık düzeyine çıkartılması olayıdır. Türkiye Cumhuriyeti'nin siyasi modelde yaptığı tercih bu tabloda açıkça görülmektedir. Atatürk komünist ve faşist rejimlere itibar etmedi. Batı Avrupa kuşağında gördüğümüz çok partili parlamenter Batı demokrasisini tercih etti. İstiklal Savaşı'nda savaştığı ülkelerin modelini örnek aldı. Uygarlık tanımlamasında tek uygarlık olduğunu, bu uygarlığa bigane kalanların bu uygarlığın ateşi ile yanıp mahvolacağını da belirtti. Çağdaşlaşma ve modernleşmenin başarılabilmesi için ilk yapılacak şey ulusal benliğini bilmektir. Türk İstiklal Savaşı'nın yapıldığı yıllarda dünyanın üçte ikisi sömürgeydi. Atatürk'e göre bunun esas sebebi bu toplumların ulusal benlikten yoksun olmalarıydı. Çünkü toplumsal bağı oluşturan eğitim ve terbiyeleri ulusal değildi.

Her devrimin bir fikri ve amacı vardır. Türk Devrimi'nin fikir ve amacını Atatürk'ün şu sözleriyle açıklayabiliriz: *"Fransa İhtilali bütün cihana hürriyet fikrini nefh eylemiştir ve bu fikrin halen esas menbaı bulunmaktadır. Fakat bu tarihten beri beşeriyet terakki etmiştir. Türk demokrasisi Fransa İhtilali'nin açtığı yolu takip etmiş, lakin kendisine has vassıf-ı mümeyyizi ile inkişaf etmiştir. Zira her millet inkılabının içtimai muhitinin tazyikatı ve ihtiyacına tabi olan hal ve vaziyetine ve bu ihtilal ve inkılabın zaman-ı vukuna göre yapar."* Demokrasi ve cumhuriyet sözleri Atatürk tarafından eşanlamli olarak kullanılmaktadır. Devletin siyasi modelinde demokrasiyi vazgeçilmez bir sistem olarak kabul eden Atatürk'e göre, *"İrade ve egemenlik ulusun tümüne aittir."*

"Bir ulusu oluşturan bireylerin o ulus içinde, her çeşit özgürlüğü, yaşamak özgürlüğü, çalışmak özgürlüğü, düşünce ve vicdan özgürlüğü güven altında bulunmalıdır" sözleriyle, yine Türkiye'nin demokratik fikir temellerini de atıyordu. Hak ve adalet kavramları, özgür bir toplumun sosyal yapısına vücut verdiğinden Atatürk, Türkiye'de iktidarı, hak ve adalet olarak anlıyor ve bunu meşru temel yapıyordu. Öğretisinin temelinde yatan değerler içinde bu değerler üstündür. Meşruluğunu yitirmiş Osmanlı Devleti'ni ve kurumları yıkmakla kalmıyor, yerine meşru ve çağdaş dünya görüşünün eseri olan yeni değerler ve kavramlar getiriyordu. Laik devlet öğretisinin yanı sıra modern hukuk ve öğretisi için gereken hamleler yapıyordu. Rejimin kuruluş biçimi bir devrimdi. Demokratik amaca ulaşılma için tek yol bu idi. kurulan yeni rejim demokrasi ilkelerine bağlı amacını açıkça ilan eden ve toplumu demokratik ideale göre eğitmeyi amaç edinen bir rejimdir. *"Cumhuriyet rejimi erdemlilik ahlakıdır. Korku ve tehdide dayanan sultanlık ise zelil, sefil insanlar yetiştirir"* diyen Atatürk, erdemli insanların ancak özgür yetişen insanlar olduğunu belirtir. *"Ulusa efendilik yoktur, hizmet vardır"* sözü yeni rejim anlayışının ifadesidir.

Devlet işlerinde sorumluluk anlayışını Atatürk şu sözle açıklıyordu: *"Ben yaptıklarım için vicdanıma, milletime ve tarihe karşı sorumluyum."* Samsun'da 25 Ağustos 1924'te öğretmenlere yaptığı konuşmada, yeni kuşakların yetiştirilmesinde rejimin felsefesini, Tevfik Fikret'in şiirinden aldığı şu cümle ile dile getiriyordu: *"Hiçbir zaman hatarınızdan çıkmasın ki cumhuriyet sizden 'fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür' nesiller ister."* Daha ileriki yıllarda da aynı konuyu açıklıkla ifade etmiştir: *"Biz Türkler, ruhen demokrat doğmuş milletleriz. Şuna emin olabilirsiniz ki, dünya üzerinde yaşamış ve yaşayan milletler arasından ruhen demokrat doğan yegane millet Türk milletidir"*. Türkiye Cumhuriyeti'nin Atatürk'ün en çok önem verdiği bir ilkesi Laiklik'tir. Ulusal Egemenlik, Ulusal Birlik ve Milliyetçilik ilkesini de tanımlayan Laiklik, aynı zamanda demokrasinin de vazgeçilmez bir

parçasıdır.

19. yy'da Batı (başta İngiltere, Fransa, Rusya) Osmanlı İmparatorluğu'nda yaşayan Hristiyan (azınlıklar) konusunu devamlı bir baskı aracı olarak kullandı. Sömürgelerinde insani bütün değerleri çiğneyen İngiltere ve Fransa ile kendi halkını zulüm altında yaşatan Rusya'nın bu baskısı insani veya dini olmaktan çok, Osmanlı Devleti'ni denetim altına almak içindi. Bunu da başardılar. Ulusal Bağımsızlık Savaşı ve savaşın lideri Atatürk, Batılıların kâbusu oldu. Anti-emperyalist savaşın Türklerce kazanılması, sömürge halklarını uyandırdı. Nitekim BBC 1968'de yaptığı bir yorumla, Britanya İmparatorluğu'nun sonunu hazırlayan dış sebeplerin başında Türk Ulusal Bağımsızlık Savaşı'nı ve Türk Devrimi'ni saymıştır. Laik, ulusal egemenlikçi Türk demokrasisi veya başka bir deyişle Kemalizm (Atatürkçülük), Ortadoğu petrollerini sömürenler için hala korkulu bir rüyadır. Atatürkçü düşüncenin etkisini kırmak için kırk yıldır düzenlenen entrikalar Türkiye'deki işbirlikçilerine rağmen yine de başarısızlar.

Bugün Batı'nın büyük güçleri Sovyetler Birliği'nin çökmesi ve kuvvetler dengesinin bozulmasından yararlanarak, 'demokrasi, insan hakları' konularını geliştirmekte olan ülkeler üzerinde bir baskı aracı olarak kullanılmaktadırlar. İngiltere, Fransa, ABD, Almanya'da yapılan insan haklarını çiğneme olaylarına kimse karışmazken Bosna'da Müslümanlar tüm dünyanın gözleri önünde katledilirken seyirci kalanlar, Türkiye'nin içişlerine karışmak için 'demokrasi' bahanesiyle her fırsatta baskı yapmaktadırlar. Irak savaşı sebebiyle Türkiye'ye borçlanan ABD, o günden beri gündeme getirmediği sözde Ermeni katliamını yine ele almaya hazırlanırken, ikili askeri yardımı yine Kıbrıs ve insan hakları gibi konulara bağlamaktadır.

Yakın geçmişte 2. Cumhuriyet eğilimleri, federasyon istekleri 'demokrasi' örtüsü altında Türkiye'yi bölmeye uygun ortam yaratabilirdi. Şimdi yerine başka oyunlar sahneye konuyor. Çünkü Ortadoğu'da laik-ulusal-modern başarılı bir Kemalist Türkiye, petrole dayalı büyük çıkarları sarsan bir güç olabilir.